

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Кудлай І.В.

старший викладач кафедри міжнародних відносин та права
Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

**ВПЛИВ СВІТОВИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА
СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР**

Глобальне управління являє собою політичний процес, в ході якого, за відсутності верховної світової влади, встановлюються ясно виражені цілі для людства в цілому. Під "інтеграцією" в найширшому значенні розуміється виникнення нової спільності з перш розрізнених частин. Інтеграція за типом Європейського Союзу в цьому зв'язку постає як форма і спосіб регіональної реакції на глобальні виклики, а залучення – як метод поширення транснаціонального управління шляхом розширення кола його суб'єктів і об'єктів. У контексті європейської інтеграції багаторівневе управління безпосередньо зачіпає громадян в їх повсякденному житті.

У сучасних умовах саме інформація здатна активізувати управління свідомістю масової аудиторії за допомогою нових технологій, не тільки ідейно об'єднуючи людей, що живуть далеко один від одного, але і використовуючи технічні та технологічні конструкції надавати їм можливість безперервно спілкуватися один з одним, не рахуючись з тимчасовими і митними бар'єрами. Засоби масової інформації, володіючи винятковими можливостями у сфері інформаційного суспільства, безперервно впливаючи на масову свідомість, відіграють виняткову роль у створенні наших уявлень про навколишній простір. Виступаючи в якості особливої сили, здатної згуртувати або роз'єднати суспільство, створити сприятливі передумови для його розвитку, ЗМІ набувають нову інформаційно-комунікативну якість, яку можна назвати глобальною за ступенем проникнення в усі сфери життя суспільства або окремих соціальних груп.

Враховуючи все більш актуальну проблему модернізації українського суспільства та його переходу на інноваційну модель розвитку, керівництво в останні роки помітно активізувало свої зусилля зі стимулювання розвитку галузі високих технологій, створенню умов для формування національної інноваційної системи. Сучасний інформаційний простір сьогодні можна образно пов'язати з поняттям «інформаційний вибух». Суть його полягає в різко збільшеному потоці найрізноманітніших повідомлень, що мають властивість розширюватися, доповнюватися і збільшуватися з неймовірною швидкістю і кількісним повторенням. Можна з упевненістю говорити про те, що сьогодні людство виявилось не в змозі «переварити», осмислити, засвоїти, а

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

найголовніше – якісно застосувати той обсяг різноманітної інформації, який саме ж і створило.

Сучасний інформаційний простір являє собою не тільки складну, багатоярусну структуру, націлену в тому числі і на вирішення завдань створення і поширення інформації, а й багатопрофільний процес, пов'язаний з формуванням політичної, економічної, культурної та наукової еліти, прихованою взаємодією з великим бізнесом, підвищення зацікавленості власника у співпраці та підтримці інформаційної сфери і т. д. Складаються нові, часом не всіма прораховані і зрозумілі відносини на цьому ігровому полі, припускають зміну звичних схем і усталених старих підходів до розуміння ЗМІ, як одноосібних рупорів і глашатаїв в інформаційному полі, уникнення дискусій і гострих, злободенних проблем і тем змінюються і будуть неминуче змінюватися на плюралізм думок і поглядів, багатополлярність суджень і підходів.

Інформатизацію суспільства дозволено розглядати як непростий суспільно-народногосподарський, соціально-економічний і науково-технічний процес задоволення потреб людей, організацій, країн, всіх текстур спільноти в інформації на базі створення і застосування новітніх інформаційних технологій.

Розглядаючи питання, що стосуються інформаційного суспільства, потрібно ще зазначити, ніби інформаційне середовище суспільства - це сукупність інформаційних ресурсів, система формування, поширення та застосування інформації, інформаційної інфраструктури.

Що стосується Інтернету, то всесвітня інформаційна павутина ще не стала всеохопною, але вона вже сьогодні має великий вплив на наше життя. Даний процес йде швидше, ніж дозволено собі уявити. З технічного винаходу він перевтілюється в безумовний парадокс, який надає великий вплив на всі сторони життя населення Землі. Не викликає жодних сумнівів той факт, що розвиток інтернет-технологій відкриває перед суспільством безліч перспектив і дає надію на якісний прорив в самих різних сферах. Що стосується глобалізації, то розвиток цього процесу вже дозволяє говорити про глобальне інформаційне суспільство і єдиний інформаційний простір.

Взагалі, інформаційний простір являє собою сукупність об'єктів, що вступають один з одним в інформаційну взаємодію, а також самі технології, що забезпечують цю взаємодію. Інформаційний простір утворюється інформаційними ресурсами, засобами інформаційної взаємодії та інформаційною інфраструктурою. Інформаційний простір має своїм центром суб'єкт, який в процесі своєї діяльності створює інформацію, привласнює її, накопичує і передає. Таким суб'єктом може виступати людина, або соціальна група, а також компанії, органи державного управління – всі, хто в ході здійснення діяльності використовує можливості сучасних інформаційних технологій, але в будь-якому випадку інформаційний простір не може існувати без діяльності людини.

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Глобалізація інформаційного процесу неминуче призведе до акумуляції демократичних тенденцій, підвищення рівня різноманітності і багатовекторності, зростання уваги політичних і суспільних інститутів до інформаційної сфери. Проблема такої "уніфікації" ЗМІ як нової інформаційної моделі, що відповідає рівню сучасного розвитку соціуму і викликаній значним збільшенням обсягу інформаційного потоку, буде висуватися на одне з провідних місць в освоєнні інформаційного простору.

Цілями формування та розвитку інформаційного простору України є: забезпечення проголошених Конституцією України прав громадян на інформацію; створення такого інформаційного потенціалу, який необхідний для стійкого розвитку суспільства; забезпечення контролю з боку громадян і громадських організацій за діяльністю органів влади; захист авторських (суміжних) прав і прав майнової власності на інформаційні ресурси, інформаційні технології та засоби їх забезпечення.

Довгострокова стратегічна мета державної інформаційної політики України - це формування відкритого інформаційного суспільства. Причому в основу цього формування має лягти розвиток єдиного інформаційного простору України як простору цілісної держави. Для формування українського інформаційного суспільства не менш важлива інтеграція українського інформаційного простору у світове з урахуванням національних особливостей та інтересів при забезпеченні інформаційної безпеки. Єдність інформаційно-комунікаційного простору визначальним чином впливає на територіальну цілісність держави, державність як таку.

Створення єдиного інформаційного простору - складний інтегративний процес. Інформаційний простір має яскраво виражений соціальний аспект і може трактуватися як сфера відносин людей з приводу інформації.

Глобальний інформаційний простір забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів. Найголовніше, що інформація стала продуктом в інформаційній економіці, елементом системи державного управління при взаємодії з соціумом. Про це свідчить активне впровадження цифрових технологій на прикладі розвитку електронної держави, електронного уряду, електронної демократії, електронних соціальних і господарюючих мереж.

Таким чином, розуміючи сучасний інформаційний простір як неминучий компонент сучасності, як середовище поширення інформації в соціумі, що знаходиться під впливом політичних, економічних, культурних, технологічних та інших факторів, слід уявляти, що наслідки його постійних глобально-геополітичних змін залежать від умов історичного розвитку країни, особливостей її законотворчої діяльності, активної участі журналістів у формуванні масової свідомості. Разом з тим, слід не забувати, що не менш важливим є також збереження особливостей національного інформаційного простору в рамках окремо взятої держави.

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Список використаних джерел:

1. Алямкін Р., Федорін М. Правове забезпечення національної інформаційної безпеки. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2013. № 4. С. 91-96.
2. Дубас О. П. Інформаційно-комунікаційний простір: поняття, сутність, структура. К., 2010. С. 223-232.
3. Кудлай І. Глобальний інформаційний простір сучасності. / Філософія та гуманізм.– 2020. – Вип.1(11), Одеса, ОНПУ. Ст. 67-80.
4. Паршин П. Б. Глобальное информационное общество и мировая политика. Аналитические доклады ИМИ. М.: МГИМО-Университет, 2009. № 2 (23).
5. Уэбстер Ф. Теории информационного общества. М.: Аспект-Пресс, 2005.
6. Ханін І. Г. Інформаційно-технологічні передумови формування постіндустріального суспільства як концепції нової глобальної цивілізації, ТОВ «ДКС-центр», Ефективна економіка № 9, 2012.
7. Щупленков О. В., Щупленков Н. О. Проблеми інформаційно-комунікаційного потенціалу сучасного суспільства. *Соціодинаміка*. 2013. № 12. С. 70-96. URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=10537